

Kopie

Afgeleverd aan: Procureur-generaal

Uitsluitend voor bestuurlijke inlichting - behoeften van
inwendige aard

Arrestnummer C/11/2014
Repertoriumnummer 2014/
Datum van uitspraak 16 april 2014
Rolnummer 2011/CO/947
Notitienummer parket-generaal 2011/PGA/3735 2011/VJ11/977

(borgsom) consignatie

H.D.D.

Urbanisatie

HRM

Hof van beroep Antwerpen

12e kamer
correctionele zaken

Arrest

1. zaak I. notitienummer: AN66.L9.2983-02

Het **OPENBAAR MINISTERIE**

en

**DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE
INSPECTEUR**

voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest,
met kantoren gevestigd te 1000 Brussel, Koning Albert II-
Laan 20 bus 7

eiser tot herstel

vertegenwoordigd door mr. , advocaat bij de
balie van

tegen

1.
bestuurder van vennootschappen
geboren te op
wonende te
Belg

beklaagde

vertegenwoordigd door mr. , advocaat bij de
balie van

2.
ingeschreven in de Kruispunt Bank der Ondernemingen
met nummer
met uitbatingszetel op de

beklaagde

vertegenwoordigd door mr. , advocaat bij
de balie van

3.
Ingeschreven in de Krulspunt Bank der Ondernemingen
met nummer
met uitbatingszetel te

beklaagde

vertegenwoordigd door mr.
balfe van

advocaat bij de

1.1. Ten laste gelegde feiten

te

de eerste, de tweede en de derde,

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder hun bijstand niet had kunnen worden gepleegd,

A.

I.

Bij inbreuk op de artikelen 44, 64, 65 en 69 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (artikelen 42, 66, 67, 68, 69 en 71 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996), thans strafbaar gesteld overeenkomstig de artikelen 99, 146, 147, 148 en 149 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals gewijzigd door het decreet van 4 juni 2003 (B.S. 22.08.2003), houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wat het handhavingsbeleid betreft,

zonder voorafgaandelijke schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen,

de tweede, als eigenaar, die de opstelling van een vaste of verplaatsbare inrichting hebben toegestaan of gedoogd,

de eerste en de derde, die als gevolmachtigde van de eigenaar de werken hebben uitgevoerd of opdracht hebben gegeven tot deze werken,

op het onroerend goed gelegen te
gekadastreerd als

met een totale oppervlakte van 54897 m²

eigendom van , bij akte
verleden op 20 maart 1984,

de hierna vermelde werken, omschreven in artikel 44 van de wet van 29
maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de
stedenbouw (artikel 42 van het decreet betreffende de ruimtelijke
ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996) en in artikel 99 van het
decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke
ordening,

a) de eerste en de derde.

tussen 1 januari 1990 en 15 september 1999, in meerdere malen, op
niet nader te bepalen data

te hebben uitgevoerd:

- een paardenstal in hout (nr. 1) met deels plat roofingdak, deels
golfplaten zadeldak;
- een paardenstal in hout (nr. 2) met golfplaten zadeldak;
- een openluchtzwembad bij woning 3;
- een garage in metselwerk en plat dak opgetrokken rechts van het
hoofdgebouw (woning 2);
- een garage met aanbouw en plat dak in metselwerk opgetrokken
links van het hoofdgebouw (woning 2);
- een houten carport (naast woning 3);
- het opdelen van woning 2 als meergezinswoning in appartementen;
- de aanleg van verschillende verhardingen in klinkers rond en naar
woning 3 (orangerie) woning 1 en paardenstal 3 (villa met bijhorende
paardenstal) en paardenstal 1;
- het creëren van loopwedges door het rooien van een niet nader
bepaald aantal hoogstammen (o.a. beuken)

b. de tweede.

van 16 september 1999 tot en met 30 april 2000

te hebben in stand gehouden,

de sub-I.a) vermelde werken en vergunningsplichtige handelingen

met de verzwarende omstandigheid dat tweede en derde beklaagden rechtspersonen zijn en eerste beklaagde vastgoedmakelaar of een persoon is die in de uitoefening van hun beroep of activiteit, onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of rechtspersonen respectievelijk een persoon zijn/ls die bij die verrichtingen als tussenpersoon zijn opgetreden, bij de uitoefening van hun/zijn beroep;

II.

Bij inbreuk op de artikelen 99, 146, 147, 148 en 149 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals gewijzigd door het decreet van 4 juni 2003 (B.S. 22.08.2003), houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wat het handavingsbeleid betreft,

zonder voorafgaandelijke schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen,

de tweede, als eigenaar, die de opstelling van een vaste of verplaatsbare inrichting hebben toegestaan of gedoogd;

de eerste en de derde, die als gevolmachtigde van de eigenaar de werken hebben uitgevoerd of opdracht hebben gegeven tot deze werken,

op het onroerend goed hoger vermeld sub I

a) de eerste en de derde,

tussen 2 mei 2000 en 8 maart 2002

te hebben uitgevoerd:

- het reliëf aanmerkelijk te hebben gewijzigd door de aanleg van een (nieuwe) aarden berm (geluidswal)

b) de tweede,

vanaf 9 maart 2002 tot minstens 2 augustus 2006

te hebben in stand gehouden,

namelijk voorzegde sub II.a) aarden wal

c) de tweede,

van 1 mei 2000 tot minstens op 2 augustus 2006

verder in stand te hebben gehouden,

de wederrechtelijke constructies en vergunningsplichtige handelingen omschreven onder tenlastelegging A.I.a.)

met de verzwarende omstandigheid dat tweede en derde beklaagden rechtspersonen zijn en eerste beklaagde vastgoedmakelaar of een persoon is/zijn die in de uitoefening van hun beroep of activiteit, onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of rechtspersonen zijn respectievelijk een persoon is die bij die verrichtingen als tussenpersoon zijn/is opgetreden, bij de uitoefening van hun/zijn beroep;

B. ....

C. ...

Gezien het bewijs van overschrijving van de dagvaarding van beklaagden door de bewaarder der Hypotheken ..... d.d. 3 augustus 200

eigendomsakte verleden door notaris te

2. zaak II. notitienummer: AN66.99.778-06

Het **OPENBAAR MINISTERIE**

en

**DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE
INSPECTEUR**

voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest,
met kantoren gevestigd te 1000 Brussel, Koning Albert II-
Laan 20 bus 7

rechtstreeks dagende partij

vertegenwoordigd door mr. , advocaat bij de
balle van

tegen

1.
bestuurder van vennootschappen
geboren te   op
wonende te
Belg

rechtstreeks gedaagde partij

vertegenwoordigd door mr.   , advocaat bij de
balle van

2.
Ingeschreven in de Kruispunt Bank der Ondernemingen
onder het ondernemingsnummer
waarvan de vennootschapszetel gevestigd is te

rechtstreeks gedaagde partij

vertegenwoordigd door mr.   , advocaat bij de
balle van

3.
waarvan de zetel gevestigd is te

rechtstreeks gedaagde partij

vertegenwoordigd door mr.   , advocaat bij
de balle van

2.1. Ten laste gelegde feiten

Gedaagd bij exploit van gerechtsdeurwaarder   , met
standplaats te   d.d. 2 augustus 2006

De rechtstreekse dagvaarding luidende als volgt:

Aangezien op het terrein gelegen te   ,

                  volgende constructies werden opgericht en/of
instandgehouden:

1. een paardenstal, deels met plat dak (10 m x 10 m x 3 m h) en deels met zadeldak (9,50 m x 8 m x 4 m nokhoogte) = paardenstal 1;
2. een paardenstal met zadeldak (5,80 m à 7,20 m x 12,95 m x 3 m h) = paardenstal 2;
3. een gemetste villa met zadeldak in zink en een gevelbreedte van ongeveer 42 m, door de heer als 'orangerie' omschreven = woning 3;
4. een villa (24,6 m x 15 m) met bijhorende paardenstal (25,90 à 32,90 m x 32,90 m x 8,5 m) en berghok (5,50 m x 4,80 m) = woning 1 en paardenstal 3;
5. een carport (6 m x 6 m) met berging (5 m x 2 m) op ongeveer 15 meter van woning 3;
6. een verharding naar en rond woning 3, naar en rond woning 1 en stal 3, naar en rond stal 1;
7. twee aanbouwen links (7 à 9 m x 19 m) en rechts (7,20 m x 5,90 m x 4 m h) van de bestaande en vergunde kasteelvilla = woning 2;
8. de opdeling van woning 2 (de kasteelvilla) als meergezinswoning door de creatie van appartementen;
9. een geluidsberm;
10. het verleggen van het wegtracé van de Inrit;
11. een vijver bij woning 3;
12. een zwembad bij woning 3;
13. de ontbossing voor de oprichting van voormelde constructies en voor de aanleg van "loopwelden";
14. een ovaalvormig zwembad bij woning 2;

Aangezien dient verwezen te worden naar art. 99 §1 van het Decreet van 18 mei 1999;

Aangezien het terrein overeenkomstig het Gewestplan (goedgekeurd op 3 oktober 1979) gelegen is in natuurgebied;

Aangezien dient verwezen worden naar o.m. de volgende processen-verbaal:

- nummer d.d. 14 juli 1989 van de gemeentepolitie (woning 1 + stal 3 in uitvoering);
- nummer d.d. 11 maart 1992 van de gemeentepolitie (woning 3);
- nummer d.d. 15 december 1999 van de Rijkswacht (3 woningen, 3 stallen, verhardingen, geluidsberm, ontbossing);
- nummer d.d. 11 juli 2000 van de Rijkswacht afdeling Natuur ;
- nummer d.d. 13 april 2001 van de Federale Politie

- nummer d.d. 24 januari 2002 van de Lokale Politie
- nummer d.d. 26 augustus 2002 van de Technische Dienst Gemeente ;

Aangezien de wederrechtelijke constructies:

- woning 1;
- stal 3;
- en de geluidsberm;

reeds onder last van een dwangsom ingevolge het arrest van 18 juni 2003, in kracht van gewijsde getreden na verwerping van het cassatieberoep op 3 februari 2004, werden verwijderd;

Aangezien de GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest zijn herstellvordering op 14 januari 2004 overmaakte aan het Ambt van de heer Procureur des Konings te Antwerpen en het dossier aldaar gekend staat onder het notitienummer

Aangezien deze herstellvordering, ingediend voor de oprichting van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, bijgevolg ressorteert onder de overgangsregeling van art. 198 bis, 2de lid DRO; dat zij niet is onderworpen aan een voorafgaand eensluidend advies in de zin van art. 149 § 1,1ste lid DRO;

Aangezien de natuurgebieden ruimtelijk kwetsbare gebieden zijn in de zin van art. 146, 3de en 4de lid DRO, zodat niet alleen de oprichting doch ook de loutere instandhouding van de kwestieuze constructies nog steeds strafbaar is gesteld;

Aangezien de felten, gepleegd in natuurgebied, een ongemeen flagrant karakter hebben;

Aangezien eerste en tweede hiernagedaagden de opdrachtgevers zijn van de kwestieuze wederrechtelijke werken en derde hiernagedaagde de eigenaar is van het terrein;

Aangezien de GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR voor het grondgebied van het Vlaamse Gewest overeenkomstig art. 149 § 1, eerste lid van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening het herstel van de plaatsen in de vorige staat vordert op de wijze zoals hierna beschreven en dit binnen een termijn van maximaal één jaar vanaf het in kracht van gewijsde treden van het vonnis, onder verbeurte van een dwangsom per elke individuele veroordeelde van 1.000,00 euro per dag dat het bevolen herstel niet zou zijn uitgevoerd, waarbij géén dwangsom termijn in de zin van art. 1385 bis Ger. W. wordt uitgesproken;

Aangezien de stedenbouwkundige inspecteur conform art. 149 en 151 DRO beschikt over de rechtsvordering tot herstel namens de

gemeenschap, benadeelde van het misbedrijf; dat deze rechtsvordering de stedenbouwkundige inspecteur vooreerst in de mogelijkheid stelt zich conform art. 67 Sv. voor de strafrechter als 'eiser tot herstel' aan te melden 'in elke stand van het geding, tot de sluiting van de debatten'; dat de hoedanigheid van 'eiser tot herstel' of 'publieke burgerlijke partij' echter evenzeer inhoudt dat de stedenbouwkundige inspecteur de mogelijkheid heeft om autonoom de strafvordering samen met de publieke rechtsvordering tot herstel bij de strafrechter aanhangig te maken via rechtstreekse dagvaarding conform art. 64, 2de lid Sv. (Concl. adv. gen. bij Cass., 24 februari 2004, www.cass.be, rolnr. overweging 20); dat geen enkele wettelijke of decreetale bepaling de omvang beperkt van de aan de handhavende overheid namens het algemeen belang toevertrouwde rechtsvordering;

Aangezien het te vellen vonnis bovendien uitvoerbaar bij voorraad dient verklaard te worden;

Aangezien hierbij een recent uittreksel uit het plannenregister wordt mee betekend;

TEN EINDE:

- na toepassing van de Strafwet;
- gedaagden solidair, in solidum te horen veroordelen tot het herstel van de plaats gelegen te

door het slopen:

1. van de paardenstal, deels met plat dak (10 m x 10 m x 3 m h) en deels met zadeldak (9,50 m x 8 m x 4 m nokhoogte) = paardenstal 1;
2. van de paardenstal met zadeldak (5,80 m à 7,20 m x 12,95 m x 3 m h) = paardenstal 2;
3. van de gemetste villa met zadeldak in zink een gevelbreedte van ongeveer 42 m, door de heer als "orangerie" omschreven = woning 3;
4. van de carport (6 m x 6 m) met berging (5 m x 2 m) op ongeveer 15 meter van woning;
5. van de twee aanbouwen links (7 à 9 m x 19 m) en rechts (7,20 m x 5,90 m x 4 m h) van de bestaande en vergunde kasteelvilla = woning 2;

dit alles telkens met inbegrip van de bodemplaat en fundamenteen, de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein en het herstel van de plaats in de vorige staat;

Het herstel van het oorspronkelijk wegtracé van de inrit naar woning 2 en het slopen van de nieuw aangelegde verhardingen naar en rond woning 3 (vanaf het kruispunt van de inrit met de onverharde weg links), naar en rond woning 1 en stal 3, naar woning 2, naar stal 1, de

verwijdering van alle afbraakmaterialen van het terrein en het herstel van de bodem in de vorige staat;

Het ongedaan maken van het gebruik als meergezinswoning/de opdeling in appartementen van woning 2 (de kasteelvilla);

Het dempen van de vijver bij woning 3;

Het slopen van de serre bij woning 3 met inbegrip van de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein en het herstel van de bodem in de vorige staat;

Het verwijderen van de onvergunde zwembaden bij woning 2 en woning 3 met inbegrip van de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein, het dempen van de bouwput en het herstel van de bodem in de vorige staat;

De herbebossing van het perceel met bosplantsoen van zomereik in een verband dat niet wijder is dan 2 m x 2,5 m;

En dit binnen een termijn van maximaal één jaar vanaf het in kracht van gewijsde treden van het vonnis, onder verbeurte van een dwangsom per elke individuele veroordeelde van 1.000,00 euro per dag dat het bevolen herstel niet zou zijn uitgevoerd, waarbij géén dwangsomtermijn in de zin van art. 1385 bis Ger.W. wordt uitgesproken;

- zich bovendien te horen veroordelen tot de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding;
- het te wijzen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad, spijt welk rechtsmiddel ook, zonder zekerheidstelling en met uitsluiting van elk vermogen tot kantonnement;

Gezien het bewijs van overschrijving van de daagvaarding van beklaagden door de bewaarder der Hypotheken d.d. 9 augustus 2006, nr. .. kosten: € 222,19; De Hypotheekbewaarder (get)

3. Bestreden beslissing

Er werd hoger beroep ingesteld:

- op 11 juli 2011 door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur tegen al de beschikkingen

tegen het vonnis, op tegenspraak geweest op 27 juni 2011 door de correctionele rechtbank van Antwerpen, kamer, 1C, waarbij beslist werd:

Stelt vast dat de rechtstreekse dagvaarding door de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur niet ontvankelijk is.

...

Legt het herstel niet op om hoger vermelde redenen.

Verwijst de rechtstreeks dagende partij tot de kosten van haar aanstelling en van de rechtstreekse dagvaarding.

4. Rechtspleging voor het hof

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 19 februari 2014.

Gelet op de gewijzigde samenstelling van de zetel van het hof werd de behandeling van de zaak in zijn geheel hernomen.

Het hof heeft hierbij gehoord:

- mevrouw de voorzitter in haar verslag
- het Openbaar Ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering
- de eiser tot herstel en de rechtstreeks dagende partij de gewestelijke stedenbouwkundige Inspecteur in zijn middelen, ontwikkeld door zijn raadsman, voornoemd
- de beklaagden en rechtstreeks gedaagden en
in hun middelen van verdediging ontwikkeld door hun raadsman, voornoemd.
- de beklagde en rechtstreeks gedaagde
in haar middelen van verdediging ontwikkeld door haar raadsman, voornoemd.

De neergelegde conclusies werden in het beraad betrokken.

5. Beoordeling

5.1. Ontvankelijkheid van de hogere beroepen

Het hoger beroep van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur, regelmatig naar vorm en termijn, is ontvankelijk.

Op strafrechtelijk gebied heeft het vonnis van 27 juni 2011 kracht van gewijsde bekomen.

Gelet op het enkel hoger beroep van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur als elser tot herstel en als rechtstreeks dagende partij is het hof enkel gevat te oordelen over de herstellvordering en de rechtstreekse dagvaarding.

5.2: De ontvankelijkheid van de rechtstreekse dagvaarding van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur

Terecht oordeelde de eerste rechter dat deze rechtstreekse dagvaarding van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur onontvankelijk is om de redenen zoals uiteengezet in het vonnis die het hof herhaalt en overneemt en aanvult als volgt.

1. Het hof verwijst naar het arrest van het Hof van Cassatie van 17 september 2008 waarbij de herstellvordering haar traditionele hybride karakter van burgerlijke vordering behorende tot de strafvordering herwon.

Ten onrechte leidt de stedenbouwkundige inspecteur uit dit arrest af dat, gezien het Hof van Cassatie ambtshalve controle kan uitoefenen op de herstellvordering, dit niet betekent dat de herstellvordering opnieuw tot de strafvordering zou behoren. Het onderbrengen van de herstellvordering bij de strafvordering heeft juist het voordeel dat er door het Hof van Cassatie ambtshalve controle kan worden uitgeoefend hetgeen enkel kan indien de herstellvordering tot de strafvordering behoort, hetgeen de procureur-generaal expliciet in zijn conclusie stelt.

De onduidelijke toestand omtrent de aard van de herstellvordering die bestond voor dit arrest van 17 september 2008 is niet meer relevant gezien Ingevolge dit arrest uitgesproken door de verenigde kamers een einde kwam aan deze polemiek. De door de stedenbouwkundige inspecteur aangehaalde rechtsleer en rechtspraak voor dit mijlpaalarrest van 17 september 2008 is derhalve achterhaald.

Derhalve behoort de herstellvordering tot de strafvordering maar zij heeft een burgerlijk karakter gezien zij een bijzondere vorm van teruggave beoogt in de zin van art. 44 Sw. waardoor er een einde wordt gemaakt aan de wederrechtelijke toestand die uit een misdrijf is ontstaan. Het

door de stedenbouwkundige inspecteur vermelde arrest van 23 juni 2009 van het Hof van Cassatie doet hieraan geen afbreuk.

2. Op grond van art. 6.1.43 VCRO heeft de stedenbouwkundige inspecteur wel een autonoom rechtstreeks vorderingsrecht voor de burgerlijke rechter maar de decreetgever heeft dit niet voorzien met betrekking tot de herstellvordering voor de strafrechter. Dit betekent dat voor de strafrechter de stedenbouwkundige inspecteur afhankelijk is van het optreden van het Openbaar Ministerie die de strafvordering aanhangig maakt voor de rechtbank zodat de stedenbouwkundige inspecteur dit niet zelf kan.

3. Bijkomend stelt het arrest van het Hof van Cassatie van 24 mei 2011 dat de figuur van eiser tot herstel wezenlijk verschillend is van de burgerlijke partijstelling. Dit arrest beslist in het kader van het al of niet toekennen van rechtsplegingsvergoeding aan de eiser tot herstel dat de herstellvordering niet de vergoeding van eigen schade beoogt maar de naleving van de stedenbouwkundige verplichtingen en het herstel van de ruimtelijke ordening, zodat aan de eiser tot herstel geen rechtsplegingsvergoeding in de zin van art. 162bis eerste lid Sv. kan worden toegekend. Ook in het arrest van 27 maart 2012 herhaalt het Hof van Cassatie dat de vordering van de stedenbouwkundige inspecteur niet te vereenzelvigen is met de burgerlijke rechtsvordering noch met de vordering tot straf die het Openbaar Ministerie uitoefent.

Hieruit leidt het hof af dat de herstellvordering van de stedenbouwkundige inspecteur niet kan gelijkgesteld worden met een burgerlijke rechtsvordering van een slachtoffer, zodat de eiser tot herstel geen rechtstreekse dagvaarding in de zin van art. 64 tweede lid Sv. kan uitbrengen.

De overige beweringen van de stedenbouwkundige inspecteur dat een burgerlijke partij die enkel voor een privaat belang optreedt meer mogelijkheden heeft dan een stedenbouwkundige inspecteur, hetgeen in de ogen van de stedenbouwkundige inspecteur ondenkbaar is, doet geen afbreuk aan hoger vermelde motivering.

De door de stedenbouwkundige inspecteur voorgestelde prejudiciële vraag dient niet gesteld te worden wanneer die vraag geen rechtsongelijkheid betreft tussen twee categorieën van vergelijkbare rechtsonderhorigen. Er is slechts sprake van schending van het gelijkheidsbeginsel wanneer verschillende categorieën voldoende vergelijkbaar zijn. Zoals reeds hoger is vermeld, verschilt de herstellvordering van de eiser tot herstel, die een algemeen belang beoogt, wezenlijk van de burgerlijke herstellvordering die enkel een

persoonlijk belang beoogt. Dit verschil manifesteert zich op meerdere vlakken met name:

- de wijze waarop de herstelvordering kan worden ingeleid door de stedenbouwkundige inspecteur zoals bepaald in het VCRO verschilt van de wijze waarop dit kan via burgerlijke partijstelling (de stedenbouwkundige inspecteur kan een herstelvordering inleiden per brief aan het Openbaar Ministerie weliswaar na advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid)
- het voorwerp van de herstelvordering van de burgerlijke partij verschilt van de stedenbouwkundige inspecteur die ook meerwaarde kan vorderen in tegenstelling tot de burgerlijke partij
- de burgerlijke partij dient bij de keuze van de herstelmaatregel geen rekening te houden met de decretale orde zoals bepaald in de VCRO in tegenstelling tot de stedenbouwkundige inspecteur.

De herstelvordering van de burgerlijke partij en de stedenbouwkundige inspecteur zijn dan ook duidelijk onderscheiden categorieën met hun eigen doelstellingen en waarborgen zodat het gelijkheidsbeginsel niet geschonden is.

De rechtstreekse dagvaarding namens de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur is derhalve onontvankelijk.

5.3. Motivering ten gronde

5.3.1. Met betrekking tot de herstelvordering

Het hof is enkel gevat uitspraak te doen over de herstelvordering met betrekking tot de wederrechtelijke constructies die voorwerp uitmaken van de dagvaarding van het Openbaar Ministerie.

De herstelvordering d.d. 14.01.2004 (stuk 267) zoals aangepast in besluiten neergelegd ter zitting werd door de eerste rechter ten onrechte zonder voorwerp verklaard.

Bepaalde onderdelen van de herstelvordering van 14.01.2004 zijn uitgevoerd zoals blijkt uit het proces-verbaal van 20 juli 2009 (stuk 312 en gevoegd verslag van het plaatsbezoek).

De herstelvordering zoals geformuleerd door de stedenbouwkundige inspecteur in besluiten neergelegd ter zitting van 19.02.2014 is, rekening houdend met de uitgevoerde werken zoals vermeld in het proces-verbaal van 20.07.2009, zonder voorwerp wat betreft:

- de paardenstal 1 en paardenstal 2
- van de 2 aanbouwen links en rechts van de woning 2 (kasteelvilla)
- het zwembad bij woning 3
- de houten carport met berging bij woning 3
- de verhardingen naar paardenstal 1.

Deze constructies werden verwijderd.

Daarnaast is het hof niet bevoegd uitspraak te doen over de onderdelen van de herstelvordering omdat ze niet geënt zijn op de feiten waarvoor beklagden definitief werden veroordeeld ingevolge dagvaarding door het Openbaar Ministerie meer bepaald:

- de slooping van de orangerie (woning 3)
- het dempen van de vijver bij woning 3
- de slooping van de serre bij woning 3
- de slooping van het zwembad bij woning 2
- het herstel van het oorspronkelijk wegtracé van de Inrit naar woning 2 (kasteelvilla).

De beklagden zijn weliswaar ingevolge dagvaarding door het Openbaar Ministerie definitief veroordeeld door de eerste rechter wegens de opdeling van de kasteelvilla tot een meergezinswoning, de aanleg van verhardingen in klinkers rond en naar woning 3 (orangerie), woning 1 en paardenstal 3 en het creëren van loopweides door het rooien van hoogstammen.

Ingevolge het hoger beroep van de stedenbouwkundige Inspecteur als eiser tot herstel dient het hof nog te oordelen over deze onderdelen van de herstelvordering (zoals bepaald in de besluiten neergelegd ter zitting van 19.02.2014) die volgens de huidige gegevens in het strafdossier niet zouden zijn uitgevoerd noch geregulariseerd en geënt zijn op de feiten waarvoor beklagden zijn veroordeeld:

- de verwijdering van de verhardingen naar woning 3 (orangerie), naar woning 1 en paardenstal 3
- de herbebossing van het perceel met bosplantsoen van zomereik in een verband dat niet wijder is dan 2 m op 2,5 m

- het ongedaan maken van het gebruik als meergezinswoning van de woning 2 (zijnde de kasteelvilla).

Het staat vast en wordt overigens niet betwist dat op dit ogenblik de woning 2 (de kasteelvilla) nog steeds opgedeeld is in appartementen zodat er sprake is van een meergezinswoning. Het feit dat deze omvorming begin jaren 90 nog niet vergunningsplichtig was, doet geen afbreuk aan het feit dat beklagden definitief werden veroordeeld zodat de herstellvordering hierop geënt ontvankelijk is.

De constructies zijn gelegen in natuurgebied conform het gewestplan goedgekeurd bij KB van 3.10.1979, zijnde een kwetsbaar gebied.

Beklaagden verzoeken om de herstellvordering alsnog voor te leggen aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, wiens bevoegdheden zijn gewijzigd sinds het decreet van 18 maart 2009.

Het hof kan enkel herstellvorderingen ingediend vóór 16 december 2005 voor advies voorleggen aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (art. 7.7.3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening en art. 198 DRO).

Het hof kan de herstellvordering van 14 januari 2004 (en dus ingediend voor 16 december 2005) alsnog voorleggen aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (art. 7.7.3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening en art. 198 DRO).

Gelet op het feit dat de constructies alsook het roolen van hoogstammige bomen teneinde loopwelden te creëren gelegen zijn in natuurgebied, acht het hof het opportuun de beperkte herstellvordering alsnog voor advies voor te leggen aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid.

Of er sprake is van overschrijding van de redelijke termijn en in welke mate dit invloed heeft op het kennelijk onredelijk karakter van deze herstellvordering, behoort tot de beoordeling van de herstellvordering ten gronde, waarover het hof in de huidige stand van het geding nog niet oordeelt.

6. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935

- 162, 182, 183, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 210, 211 van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 7 van het Strafwetboek
- 198 van het decreet van 18 mei 1999
- 7.3.3. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

7. Beslissing

Het hof,

Na herneming van de zaak,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hogere beroepen, zoals hierna bepaald, op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep van de stedenbouwkundige inspecteur ontvankelijk;

Op strafrechtelijk gebied

Bevestigt het bestreden vonnis met betrekking tot de onontvankelijkheid van de rechtstreekse dagvaarding van de stedenbouwkundige inspecteur (zaak II);

Met betrekking tot de herstellvordering

Wijzigt het bestreden vonnis;

Het hof verklaart zich onbevoegd kennis te nemen van de onderdelen van de herstellvordering zoals geformuleerd in besluiten neergelegd ter zitting van 19.02.2014 met betrekking tot

- de sloop van de orangerie (woning 3)
- het dempen van de vijver bij woning 3
- de sloop van de serre bij woning 3
- de sloop van het zwembad bij woning 2
- het herstel van het oorspronkelijk wegtracé van de Inrit naar woning 2 (kasteelvilla);

Verklaart de herstellvordering zoals geformuleerd in de besluiten ter zitting neergelegd op 19.02.2014 ontvankelijk doch zonder voorwerp met betrekking tot

- de paardenstal 1 en paardenstal 2
- de 2 aanbouwen links en rechts van de woning 2 (kasteelvilla)
- het zwembad bij woning 3
- de houten carport met berging bij woning 3
- de verhardingen naar paardenstal 1;

Verklaart de herstellvordering met betrekking tot drie onderdelen ontvankelijk, doch alvorens ten gronde te oordelen legt volgende onderdelen van de herstellvordering van stedenbouwkundige inspecteur, zoals geformuleerd in besluiten ter zitting neergelegd op 19.02.2014, voor advies voor aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid:

- de verwijdering van de verhardingen naar woning 3 (orangerie), naar woning 1 en paardenstal 3
- de herbebossing van het perceel met bosplantsoen van zomereik in een verband dat niet wijder is dan 2 m op 2,5 m
- het ongedaan maken van het gebruik als meergezinswoning van de woning 2 (zijnde de kasteelvilla);

Beveelt de heropening der debatten op de terechtzitting van woensdag 15 oktober 2014 om 11 uur;

De kosten

Veroordeelt de stedenbouwkundige inspecteur tot de kosten in beide aanleggen met betrekking tot de rechtstreekse dagvaarding (zaak II), deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 89,00 euro;

Houdt de kosten met betrekking tot de herstellvordering verder aan.

**Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, 12e kamer,
samengesteld uit:**

raadsheer d.d. voorzitter

raadsheer

plaatsvervangend raadsheer

en in openbare terechtzitting van 16 april 2014

uitgesproken door raadsheer d.d. voorzitter

In aanwezigheid van advocaat-generaal

met bijstand van griffier